

A NEM PREFERENCIÁLIS SZÁRMAZÁS IGAZOLÁSA

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

PETŐ KRISZTINA
VEZETŐ ÉLELMISZERIPARI SZAKÉRTŐ

A származás igazolás általános kérdései

Származás: a nemzetközi kereskedelemben az áru „gazdasági nemzetiségét” árulja el. Két típusa van:

1, Nem preferenciális származás: a származás igazolásához nem kapcsolódik kedvezményes vámtétel alkalmazásának lehetősége, de a származás igazolására szükség van az egyéb kereskedelmpolitikai intézkedések alkalmazása miatt (mint pl.: antidömping vám, vagy mennyiségi korlátozások és tilalmak alá eső termékek).

Ez a kategória kereskedelmi statisztikai célokat is szolgál.

A nem kedvezményes származás annak eldöntését segíti, hogy honnan származik a termék, de **előnyt nem nyújt a termék számára.**

A származás igazolás általános kérdései

2, Preferenciális származás: alapján lehetőség van arra, hogy bizonyos származási országok tekintetében meghatározott árukörre **csökkentett vámtételt** biztosítson az Unió. Ezek a kedvezmények egy adott időszakra meghatározott, az egész Unióba beérkező árumennyiségre (kvótára) érvényesek, a kvóta kimerülése után a rendes vámtétel alkalmazandó. Ezzel a vámpolitikai eszközzel pl. **versenyélénkítő hatást** lehet elérni, ha a szabályozást kezdeményező Bizottság úgy látja, hogy az uniós piacnak szüksége van olcsó behozatalra valamely áruból.

VTSZ jelentősége

Minden árucikket, amely kereskedelmi forgalomba kerül, meg kell határozni valahogyan, és ezt a **vámtarifaszám** segítségével tehetjük meg. Minden ország a nemzeti tarifájában sorolja fel a tarifaszámokat.

A rendszert kiegészítve a **származási helyzettel**, bármilyen termékre megállapíthatóak a vámok, díjak, a preferenciák, kvóták.

A kereskedő feladata az, hogy a helyes vámtarifaszámot kikeresse áruja részére. Ebben a Kötelező Tarifális Felvilágosítás (KTF) jogintézményének segítségét veheti igénybe. A kérelmet személyesen vagy postai úton formanyomtatványon kell benyújtani az első fokon országos hatáskörrel és illetékességgel rendelkező **NAV Szakértői Intézetéhez** (1163 Budapest, Hősök fasora 20-24.).

A származás igazolás főbb jogszabályi keretei I.

Az áruk származásának igazolása a külkereskedelmi forgalomban **használt származási bizonyítvánnyal történik**. A származási bizonyítványokra, és a származás igazolására vonatkozó szabályokat európai közösségi és nemzeti jogszabályok határozzák meg.

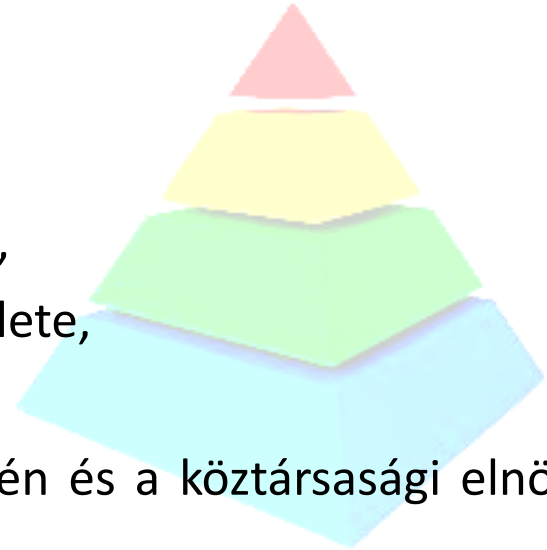
- A Parlament és Tanács 952/2013/EU rendelete az Uniós Vámkódexről,
- A 2017. évi CLII. törvény az uniós vámjog végrehajtásáról
- **A 2012. évi CXXVI. törvény a Nemzeti Agrárgazdasági Kamaráról**,
- A 2011. évi CXII. törvény az Információs önrendelkezési jogról,
- **A 11/2016 NGM rendelet, a közösségi vámjog részletes szabályairól**
- Római szerződés 32. cikk (korábbi 38. cikk)

A származás igazolás főbb jogszabályi keretei II.

- A Bizottság (EU) 2015/2447 végrehajtási rendelete (2015. november 24.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról
- A Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. július 28.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről
- 435/2012. Kormányrendelet EXIM-ről
- 312/2001. Kormányrendelet MEHIB-ről
- 1999. évi CXXI. törvény a gazdasági kamarákról 10. §.

A származás igazolás főbb jogszabályi keretei III.

- az Országgyűlés által hozott törvény,
- a kormányrendelet,
- a miniszterelnök és a miniszterek rendelete,
- a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete,
- az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete,
- az önkormányzat rendelete, valamint
- a Honvédelmi Tanács rendkívüli állapot idején és a köztársasági elnök szükségállapot idején kiadott rendelete.

A származás igazolást végző ügyintéző szervezet

Ha egy termék származását származási bizonyítvány benyújtásával igazolják, vagy kell igazolni, úgy a bizonyítványt a kiállító ország erre felhatalmazott hatósága, szerve jogosult kiállítani.

Jelenleg a **mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek** esetében származási bizonyítvány kiállítása, és igazolása a kamarai törvény 16/A. § szerint történik.

Az Európai Unión belül az arra felhatalmazott szerv akkor bocsáthat ki származási bizonyítványt, ha az exportálni kívánt **áru az adott országban tartózkodik.**

Mit igazolhatunk?

Európai Unió származást

Egy tagállami származást a 952/2013/EU rendelet 60. cikk alapján, és a Bizottság 2015/2446 rendeletének 31. cikk alapján

Bármely állam származását, a behozott árut kísérő származási bizonyítvány alapján.

A nem preferenciális származás meghatározás feltételei I.

Egy országból származó termék: kitermelt ásványkincs, ott betakarított növény, ott született és tenyésztett állat, ott nevelt vad, vagy halászott termék. (Parlament és Tanács 952/2013/EU rendelete 60. cikk és a Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete 31. cikk)

Előállítás több országban történik:

Általános szabály: „azokat az árukat, amelyeknek az előállításában egynél több ország vett részt, úgy kell tekinteni, hogy abból az országból származnak, amelyben az utolsó lényeges¹, gazdaságilag indokolt² feldolgozáson, vagy megmunkáláson mentek keresztül az ehhez felszerelt vállalkozás területén³, és új termék létrehozását⁴ eredményezték, vagy az előállítás fontos szakaszát képezték” (Parlament és Tanács 952/2013/EU rendelete 62. cikk).

A nem preferenciális származás meghatározás feltételei II.

Az utolsó lényeges megmunkálás feltétele, hogy a megmunkálás/feldolgozás az árunak új tulajdonságokat kölcsönözzön. Megváltozik a termék vámtarifaszáma is. (Pl. Import marhahúsból húskészítmény gyártás) Új származó helyzet létrejötte történt.

Nem lényeges megmunkálás: szellőztetés, csomagolás, átrakás, mosás, válogatás, stb. minden amivel a termék tulajdonsága, besorolása nem változik meg. (Pl. Külföldi bor, magyarországi palackozása, nem keletkeztet származó helyzetet.) (a Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete 34. cikk)

A származási bizonyítvány, nyomtatvány

A nemzetközi külkereskedelemben használt származást igazoló okmány.

A származási bizonyítvány üres nyomdai termék, három lapból áll. A lapok funkcióik szerint jelöltek, a kitöltést és hitelesítést követően nyerik el a külkereskedelmi forgalomban meghatározott funkciójukat.

Az **első lap**, melyet az okmány címe mellett szereplő **„eredeti/original”** szó azonosít, az exporttermék kísérője. Az eredeti bizonyítvánnyal mindenben megegyező **második lapon** a **„másolat/copy”** megjelölés szerepel, ez az exportőr példánya. A **harmadik lap** a **„kérelem”** nyomtatvány, mely az okmány hitelesítését végző szervezetnél marad. Minden egyes lap a kitöltést követően, és az arra jogosult szerv, és személy aláírásával válik érvényessé.

A közösségi szabályok szerint árut kísérő származási bizonyítványként csak az „eredeti/original” fogadható el érvényesnek.

A nyomtatványt Magyarországon a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Kht. gyártja és forgalmazza.

A származási bizonyítvány kérelem kitöltése

A származási bizonyítvány kérelmezését a vonatkozó termék kivitelekor kell kezdeményezni. Az okmányt számítógéppel, a közösség bármely hivatalos nyelvén lehet kitölteni.

Szállítmányonként egy származási bizonyítvány kiállítása szükséges, ez a kérelem kitöltésére is azonos módon vonatkozik.

Egy szállítmány az, amelyik ugyanazon a napon, ugyanahhoz a vevőhöz, ugyanarra a címre kerül feladásra, függetlenül attól, hogy az áru többféle.

A származási bizonyítványra vonatkozó általános rendelkezések

Származási bizonyítványt minden esetben a vonatkozó termék kivitelekor kell kibocsátani, és a kibocsátó hatóságnak egy példányt minden bizonyítványból meg kell őrizni.

- Kivételes esetben a származási bizonyítványt a vonatkozó termék kivitele után is ki lehet bocsátani, ha azt tévedés, nem szándékos mulasztás vagy különleges körülmények miatt a kivitel alkalmával nem bocsátották ki.
- **Utólagos kiállításra az áru szállításának megkezdésétől számított 60 napon belül kerülhet sor.**

A származási bizonyítvány módosítása

Ha az exportőr kérésére a származási bizonyítványon adatmódosításra kerül sor, az kizárólag a régi származási bizonyítvány minden példányának bevonásával, és új származási bizonyítvány kiadásával lehetséges.

Egyéb okmányok hitelesítése

Számlahitelesítés: egységes formai rendszer szerint az exportszámla hitelesítése azon ügyfelek részére, akik ezt kérik (pl. arab országok részéről rendszeres az igény)

Láttamozás: egyes országok kérik, hogy a származási bizonyítvány kiállítója, az exporthoz tartozó egyéb okmányokat (pl. engedélyek, állategészségügyi, élelmiszerbiztonsági bizonyítványok, igazolások stb. láttamozását is végezze el.) Egységes formai rendszerben történik.

Mindkét esetben erre rendszeresített bélyegző áll rendelkezésre.

A származás igazolásához szükséges iratok köre I.

Kereskedelmi számla,

Származási bizonyítvány az exportkivitelhez kereskedelmi számla bemutatása nélkül nem adható ki. A számlákban, nyilatkozatokban szereplő adatoknak minden esetben meg kell egyezni a származási bizonyítványban feltüntetett adatokkal.

Kamarai ügyintézés

- A származási bizonyítvány nyomtatványt, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara központilag szerzi be közvetlenül az MKIK nyomdájától, a megyei igazgatóságok előzetes írásos igénylése alapján. (Központi beszerzés)
- Az okmányhitelesítésre kiképzett kollégával való előzetes telefonos egyeztetés szükséges (nyomtatványok, időpont)
- A bizonyítványok bármelyik megyei kirendeltségen igényelhetőek
- A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara az okmányhitelesítést szolgáltatási tevékenységként, díj ellenében végzi.
- **A nyomtatvány ára, és az egyes szolgáltatások díjtételei országosan egységesek.** Az árak általános forgalmi adó nélkül kerülnek feltüntetésre a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarára vonatkozó általános forgalmi adózási szabályok szerint.

Központi árak 2004-

- Származási bizonyítvány hitelesítése tagnak: 4800 Ft,
- Származási bizonyítvány hitelesítése nem tagnak: 10400 Ft,
- Másolathitelesítés tagnak: 1920 Ft,
- Másolathitelesítés nem tagnak: 4160 Ft,
- Ker. okmányok láttamozása tagnak: 1920 Ft,
- Ker. okmányok láttamozása nem tagnak: 4160 Ft,
- Exportszámla hitelesítés tagnak: 4800 Ft.
- Exportszámla hitelesítés nem tagnak: 10400 Ft
- Nyomtatvány garnitúra egységára: 200 Ft/db

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

peto.krisztina@nak.hu